

Klára Baranová, Pavlovce 187, 094 31 Hanušovce nad Topľou, kaja-136@azet.sk
0915 930 474
Súkromná obchodná akadémia, Petrovianska 34, 080 05 Prešov, 051/77 21 464,
soapo@soapo.sk

Stačí spolucítiť s chudobnými deťmi? Čo by som urobil ja?

Je len veľmi málo pojmov, ktoré môžeme spájať s celou históriou vývoja ľudskej civilizácie. Jedným z nich, je podľa mňa aj chudoba.

Deň boja proti chudobe si pripomíname každoročne 17. októbra. Bol ustanovený na základe iniciatívy pátra Josepha Wresinského, zakladateľa Hnutia na pomoc všetkým krajinám štvrtého sveta a v roku 1992 ho oficiálne uznala aj OSN. Jeho cieľom je poukázať na príčiny hladu, chudoby a negramotnosti.

Hlad, chudoba, negramotnosť - na prvý pohľad by sa nám mohlo zdať, že sú to samostatné a nezávislé kategórie a pojmy, avšak pri hlbšom skúmaní príčin a ich vzájomných súvislosti prideme nato, že spolu veľmi úzko súvisia. A nielen to – jedna podmieňuje, ba až vyvoláva druhú. Keby sme však chceli preniknúť k samotným koreňom danej problematiky zistíme, že na samom začiatku je chudoba. Môžeme teda smelo prehlásiť, že chudoba je príčinou hladu a negramotnosti. Ak chceme odstrániť resp. zmierniť dôsledky, musíme odstrániť resp. zmierniť ich príčinu.

Chudoba je relatívny pojem. Napríklad v USA je „chudobných“ 25 % populácie. Patriť medzi týchto 25 %, však znamená vlastniť menší dom a staršie ojazdené auto. A ak patríte medzi najchudobnejších, znamená to, že ešte stále máte byť - avšak jazdíte hromadnou dopravou! Podstatu takejto chudoby najlepšie vystihol F.A. Hayek: *„Keď desať percent ľudí s najnižšími príjmami označíme ako chudobných, tak tu nejakí chudobní budú vždy, lebo vždy bude niekto tvoriť tých desať percent“*.

Svetová Banka a OSN definujú chudobu hranicou príjmu nižším ako dva doláre na deň. Z takejto sumy musí vyžiť takmer polovica ľudí na Zemi! Treba však dodať, že príjem jedného dolára na deň predstavuje hranicu tzv. extrémnej chudoby – chudoby, ktorá zabíja. Napriek všemožnému úsiliu vyspelých krajín chudoba rastie každým rokom a nadobúda gigantické rozmery. Právo na potraviny je jedným zo základných ľudských práv Charty OSN, napriek tomu každú siedmu sekundu umiera na svete jedno dieťa na

podvýživu. Ako je to možné? Ved' na svete je toľko pôdy, že by mohla užiť až 12 miliárd ľudí bez toho, aby sa ubližovalo životnému prostrediu. Podľa oficiálnych svetových štatistík z 1000 detí, ktoré sa narodia v subsaharskej Afrike, sa až 168 nedožije ani piatich rokov. Väčšina z nich zomrie na nedostatok jedla, vody a na liečiteľné choroby - pre nedostatok liekov. V samotnej Afrike je množstvo humanitárnych centier, ktoré však ani zďaleka nestačia pokryť potreby všetkých detí. Mnohé zostávajú na ulici s túžbou aspoň raz denne sa najesť. Ťažko si niečo také dokážeme predstaviť u nás, kde máme dostatok všetkého - jedla, vody, oblečenia. Ponúka sa nám otázka - patrí chudoba medzi neriešiteľne otázky? Myslím si, že nie. Ved' napokon chudoba je produktom civilizácie. Vytvorili sme ju svojim sebeckým, nenásytnosťou a nezaujmom o tých slabších. Najhroznejšie na tom však je to, že najviac na to doplácajú tí najslabší a najbezbrannejší - deti!

A tak položme si otázku: "Stačí spoliehať sa na chudobných deťmi?" Moja odpoveď znie: „NIE!“ Súcit je všeobecne šľachetná čnosť, ale v tomto prípade nestačí. Skúste povedať hladujúcim deťom, že súcitíte s nimi - myslíte si, že im to zaženie hlad? Skúste povedať mrznúcemu, že s ním súcitíte - myslíte, že ho to zohreje? Ak sa ma opýtate: "Čo máme robiť?" Moja odpoveď znie - v prvom rade nasýťte a zaodajte ich! Prvoradé je ich nasýtiť a zaodieť aby nezahynuli. Avšak zostať iba pri tom by sa rovnalo vychovať z nich ľudí závislých. Ich nezávislosť a dôstojnosť však treba ďalej v nich prebúdzat' a budovať vzdelávaním. Jedna ľudská múdrosť hovorí: Ak chceš človeka nasýtiť na jeden deň - daruj mu rybu, ak na celý život - nauč ho loviť. A o to by nám v konečnom dôsledku malo ísť aj v našej snahe, riešiť daný problém a to - umožniť im učiť sa loviť.

Myslíte, že je to priveľa? Vôbec nie! Patrí to medzi základné práva detí. Presnejšie povedané podľa Deklarácie práv dieťaťa (DPD) prijatej OSN dňa 20.11.1959, každé dieťa má okrem iného - Právo na výživu, bývanie a zdravotnícke služby (bod 4. DPD) a právo na bezplatné vzdelávanie, hru a zotavenie (bod 7. DPD). Takže nič nového pod slnkom poviete si. Áno, teórie, usmernenia ba aj deklarácie už existujú. Na nás však zostáva ich realizácia. Lebo každá deklarácia ostane iba deklaráciou na papieri ak sa nepretaví do hmotnej podoby našich skutkov. A tu sa už sama ponúka otázka: A čo by som urobila ja? V prvom rade by som sa nesnažila vymyslieť vymyslené. Môžem sa dať motivovať tým fantastickým počtom ľudí, ktorí v súčasnosti, či v nedávnej minulosti

vykonali obrovský kus práce a tým nám ukázali smer, cestu a spôsob. Nikomu nebude neznáme meno Matky Terezy z Kalkaty, nositeľky Nobelovej ceny za mier, ktorá celý svoj život obetovala opatere a starostlivosti indickým najbiednejším. Za podobnými príkladmi nám netreba ísť ďaleko. Sú to tisíce dobrovoľníkov a pracovníkov rôznych nadácií, humanitárnych organizácií a občianskych združení (OZ), ktorí zasvätili svoj život tejto myšlienke.

Prvotná otázka tejto práce - **Čo by som urobil ja?** - sa postupne vo mne pretavila do kvalitatívne novej otázky - **Čo som urobil ja?** Jedinou dobrou odpoveďou danej otázky už nemôžu byť teórie a predsavzatia, ale iba konkrétne činy a skutky! Teda čo som urobila ja? So zahanbením musím povedať, že doteraz nič.

Počas štúdia problematiky mnou zvolenej témy, som objavila stránky OZ, nadácií a ich projektov. Osobne ma najviac oslovila myšlienka projektu adopcie na diaľku.

Konkrétne spomeniem tie, ktoré najviac upútali moju pozornosť: Pallotíni – Adopcia srdca, OZ Dobrota sv. Alžbety. Cieľom týchto združení je predovšetkým sprostredkovať prístup k vzdelaniu prostredníctvom adoptívneho rodiča, ktorý pre konkrétne dieťa, posiela každý mesiac istú, pre nás možno zanedbateľnú čiastku peňazí (v našich zemepisných šírkach to nie je viac ako mesačný kredit za mobil). A preto, aby sme podali pomocnú ruku tým, ktorí to naozaj potrebujú, nemusíme opustiť ani pohodlie nášho domova .

Predsavzatie - rozhodnutie: Ešte dnes prejednávam so svojimi rodičmi našu spoločnú účasť na mnou vybranom projekte Adopcia srdca a celú agendu dovediem do úspešného konca. Prostredníctvom tohto konkrétneho činu dám ďalšiemu dieťaťu nádej na lepšiu budúcnosť. A čo vy? Pridáte sa k nám?

14.02.2010

.....